

elemanlara yeni baskı yöntemleri uygulanmak istenmekte ve geçtiğimiz ay yayınlanan" bir genelge ile bu baskılar somutlaşmaktadır.

22 Haziran 1976 tarihinde MTA Enstitüsü'nde; daire başkanlıkları, Bölge Müdürlükleri ve koordinatörlüklere gönderilen bir genelge ile "Bakanlık emirleri gereğince savunma sekreterliği bünyesinde istihbarat ve istihbarata karşı koyma ünitesinin kurulup, faaliyete geçtiği" bildirilmektedir. Buna benzer uygulamaların büyük bir olasılıkla diğer kamu kuruluşlarında da var olduğu şüphesizdir.

Genelgenin "d" bendinin (3). bölümünde aynen şu ifade yer almaktadır:

"Ayrıca yıkıcı faaliyetler, bölücülük ve anarşi eğiliminde olanlar delilleriyle birlikte Genel Direktörlük'e bildirilecektir, "

Bu her tarafa çekilebilen, belli bir tanımlama getirmeyen "yıkıcı faaliyet", "bölücülük", "anarşi" tanımlamaları günümüzde egemen sınıflar ittifakının baskı, terör ve vurgunlarına karşı çıkan ilerici-demokrat-yurtsever unsurları karalama amacıyla egemen sınıflar tarafından kullanılmakta ama, somut bir verj sunulmamakta, tersine ortaklık durulduğunda tertipler tüm açıklığıyla ortaya çıkmaktadır.

İşte; MTA'da çalışan tüm ilerici-demokrat-yurtsever unsurlara karşı başlatılmak istenen kıyım furçasına sözde nedenler bulabilmek için, yazıda somut olaylardan çok eğilimlerin üzerinde durulmuş ve muhbirliğe davetiye çıkarılmıştır. Böylece çalışanların en temel hakları ellerinden alınmak istenmektedir.

"Bölücülük ve anarşi eğiliminde olanlar"(1) nasıl saptanacaktır? Düşünce ve tavırlarıyla mı? Açılan mektupları, karıştırılan özel eşyalarıyla mı? Kimler yürütecektir bu görevi? "Güvenlik kuvvetlerine yardımcı" olmak amacı taşıyan yeni alınacak elemanlar mı?

Ülkemizde faşist saldırıların, kıyımların doruğuna ulaştığı bir dönemde MTA'nın bundan nasibini almayacağı düşünülemezdi. Fakat, aynı şekilde, başlatılacak kıyım ve benzeri davranışların tepkisiz kalacağı da düşünülemez. Bu tür "uygulamalar".karşısında ilerici-demokrat-yurtsever çalışanların direncini bulacaktır.

ENERJİ KAYNAĞI OLARAK URANYUM

Jeoloji Yük. Müh, Gani Uncugil

Tanımı:

Uranyum yer kabuğunda ortalama 3-4 ppm. civarında bulunan -|-4 ve +6 değerlikli radyoaktif bir cevher mineralidir. Literatürde uranyumun bilinen 100'ün üzerinde minerali olmasına rağmen bunlardan ancak 7-8 kadarı ekonomik olabilecek ya tak teşkil ederler.

Doğada primer ve sekonder olarak teşekkül eden uranyum mineralleri, diğer cevher minerallerinden farklı, fiziksel ve kimyasal özellikler gösterirler (Radyoaktivite gibi). Bu Özelliklerin gereği olarak da uranyum aramaları kendine Özgü yöntemleri getirmiştir. Uranyumun kaynak kayaçlarını granit ve granit ailesinden gelen asitik bünyeli magmatik kayaçlar oluştururlar. Uranyum yatakları içinde sedimanter yatakları üretken bir uranyum kaynağı olması ve dünya uranyum rezervlerinin %75'ini teşkil etmesi yönünden büyük bir önem taşır.

Önemi:

Uranyum, II. Dünya Savaşı'nda atom bombasının yapımında kullanılmasıyla ilk kez stratejik bir silah olarak büyük bir önem kazanmıştır. Daha sonraları uranyum aramaları 4-5 ülkenin gizli çalışmaları halinde sürdürülmüştür.

1950'lerden sonra çekirdek enerjisinin barışçı amaçlarla kullanılması ve bunun yaygınlaşması sonucu olarak uranyuma olan gereksinme tahminlerin üzerinde bir artış göstermiştir. Bugün 50'den fazla ülke, uranyum aramalarını planlı ve uzun vadeli projeler halinde yürütmektedirler. Günümüzde nükleer enerjinin en önemli elektrik kaynağı olacağı ve yüzyılımızın sonlarına doğru da tüm dünya elektrik üretiminin %60'lık bir bölümünün bu yolla elde edileceği uzmanlarca ifade edilmektedir. Ülkemiz bugün büyük bir enerji açığı ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu hızdaki bir enerji gerek sinme siyle 1990'larda Türkiye'nin karanlık bir ülke olacağı söylemek hiç de kehanet olmayacaktır.

Türkiye gibi petrol yönünden dışa bağımlı, kendi petrol ve kömür olanakları bugün için dar ve sınırlı olan ve aynı zamanda sanayileşmek zorunda olan bir ülke için enerji, hayatı bir sorun olmuştur. Bu sorunun çözümü için önümüzdeki iki seçenek vardır:

- 1.Hidroelektrik santrallerinin yapımına biz vermek,
- 2.Nükleer enerji santrallerini en kısa zamanda devreye sokmak.

Biz burada öncelikle nükleer enerji santrallerini konu etmek istiyoruz. Halen nükleer enerji reaktörlerinde yakıt olarak zenginleştirilmiş uranyum kullanılmaktadır. Dolayısıyla uranyum kaynaklarının bulunması, geliştirilmesi ve bununla ilgili çabaların hızla sürdürülmesi Ülkemiz yönünden kaçınılmaz hale gelmiştir. Bugün 1000 megavat elektrik kapasitesine sahip tipik bir hafif su reaktörü, başlangıç çalışması için 550-625 ton uranyum oksitten (U3O8) elde edilmiş zenginleştirilmiş uranyuma ihtiyaç göstermektedir. Aynı tesisin daha sonraki yıllarda çalışabilmesi için ise yılda 220 ton civarında U3O8'e ihtiyaç vardır. Ve bu enerji tesisinin 20 yıllık bir ömrü vardır.

Kömür ve uranyumdan elde edilen elektrik enerjisini karşılaştırmalı bir Örnekle sunmak gerekirse, durum daha da iyi aydınlanmış olacaktır.

Günümüzde hafif su reaktörlerinde bir ton uranyumdan 50 milyon kilovat saat elektrik üretilmesine karşılık, breeder tipi reaktörlerde aynı miktar uranyumla 3 milyar kilovat saat elektrik üretmek olanağı vardır. Aynı amaç için kömür kullanılırsa hafif su reaktörleri için 18 000 tona, breeder reaktörleri için 1 milyon ton kömüre ihtiyaç duyulacaktır.

Sonuç:

Gittikçe azalan ve yakın bir gelecekte tükeneceğine kesin olarak bakılan petrol ve kömür gibi mühim enerji kaynaklarının yerini nükleer enerjinin alacağı bilinen bir gerçektir. Bu düşünceden hareketle;

1. Uranyum arama çabalarına hız verilmeli ve neticesinde reaktörleri besleyecek kaynaklar kesin olarak saptanmalı,

- 2.lüzumlu teknik personel yetiştirilmeli,

- 3.Nükleer santraller için gerekli yatırımlar zamanında yapılmalı,

- 4.Bütün bu çalışmalarını yürütecek kuruluşların bir kurum adı altında örgütlenmesi, gibi öneriler problemlerin çözüm sürecini kısaltacaktır kanısındayız.